

III Semester B.H.M./B.C.A. Examination Nov./Dec. 2018
 (Freshers and Repeaters) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
 LANGUAGE SANSKRIT – III

Champu Ramayanam (Ayodhya Kandam)
 Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
 2) Q. Nos. I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.

- I. प्रश्नानां समीचीनम् उत्तरं चिनुत। (10×1=10)
 घृष्णैर्गैर्गं सर्वायाद उत्तरवन्नेऽपि भर्तयिर।
 Choose and write the correct answer.
- 1) नलचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?
 अ) भोजराजः आ) त्रिविक्रमभट्टः इ) भूषणभट्टः ई) बाणभट्टः
 - 2) भोजराजस्य पिता कः ?
 अ) सिन्धुलः आ) मातुलः इ) मुज्जराजः ई) वत्सराजः
 - 3) दशरथस्य मन्त्री कः ?
 अ) सुमित्रः आ) कौटिल्यः इ) वसिष्ठः ई) सुमन्त्रः
 - 4) दशरथः रामस्य उत्तमाङ्गे मुकुटं विधातुं कस्मिन् दिवसे यतिष्यति ?
 अ) आर्द्धे आ) मृगशिरे इ) तिष्ये ई) आशलेषे
 - 5) कैकेय्याः हृदयमदयं का निर्ममन्य ?
 अ) मन्थरा आ) कौसल्या इ) सीता ई) कैकेयी
 - 6) भरतेन दशरथाय किं न प्रदेयम् ?
 अ) उदकम् आ) तीर्थम् इ) नैवापम् ई) क्षीरम्
 - 7) सौमित्रिः कः ?
 अ) वसिष्ठः आ) भरतः इ) श्रीरामः ई) लक्ष्मणः
 - 8) पितृनिदेशगैरवात् मातृवधां कः कृतवान् ?
 अ) परशुरामः आ) ताटकेयः इ) आञ्जनेयः ई) राधेयः
 - 9) पुलिन्दः धनुधर्वनिना कां सन्त्रासयति ?
 अ) चकोरीं आ) चातकां इ) कर्णी ई) मर्यूरीं
 - 10) वनदेवताभिः कः निन्दिष्यते ?
 अ) निमेषहानिः आ) अनिमेषहानिः इ) धनहानिः ई) रूपहानिः

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत।

(2x10=20)

એરદુ પ્રશ્નાંજિગે પ્રચંદવન્નુ બરેયિરિ :

Write an essay on any two of the following :

1) पञ्चचम्पूकाव्याना परिचयं।

पंच चंपु रामायणे वर्णित अयोध्याकाण्डस्य सारांशं लिखत।

Introduce Pancha Champu Kavyas.

2) भोजराजकवे: देश-काल-कृति विषये प्रबन्धं रचयत।

भैरवजीज राज केय देश-काल-कृति गल्लन्नु कुरितु प્રચંદવન્નુ રચેસિ।

Write an essay about the place, date and works of the poet Bhojaraja.

3) चम्पूरामायणे वर्णितं अयोध्याकाण्डस्य सारांशं लिखत।

चंપु रामायणदल्ल वर्णित अयोध्याकाण्डद सारवन्नु बरેયિરિ।

Write the summary of Ayodhyakanda of Champa Ramayana.

III. अ) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(2x4=8)

या वृद्धादर्था एरદુ શોલકगળન्नુ આનુષાદિસિ વેચરિસિ :

Translate and explain any two Shlokas :

1) गच्छता दशरथेन निर्वृतिम्

भूभुजामसुलभां भुजाबलात्।

मातुलस्य नगरे युधाजितः

स्थापितौ भरतलक्ष्मणानुजौ।

2) तस्मिन् क्षणे वरयुगं चिर तप्तताम्-

नाराचवेधपराधं श्रवसी विदार्य

सत्यप्रहाणचकितस्य नृपस्य काम

मूरीचकार हृदये पुटपाकरीतिम्॥

3) नैवाभवस्त्वमिह शीलवतीषु गण्या

नैवाभजत्पितृमतां गणानां स रामः।

नैवापमात्मजसुखान्यहमप्यनार्ये

नैवापमन्बु भरतेननमे प्रदेयम्॥

- 4) वनभुवि तनुमात्रत्राणमाज्ञापितं मे
 सकलभुवनभारः स्थापितो वत्समूर्ध्नि।
 तदिह सुकरतायामावयोस्तर्कितायां
 मयि पतति गरीयानम्ब ! ते पक्षपातः॥

आ) गद्यभागस्य अनुवादं करूत।

ಗದ್ದಭಾಗವನ್ನ ಅನುವಾದಿಸಿ:

Translate the prose passage :

तस्मात् समस्त-क्षत्रवर्ग-गर्व-पाटन-वरिष्ठ-धारा-परश्वध-भरण-भीषण-वेष-भार्गव-भङ्गात्
अपरिच्छिन्नतरशीर्यशालिनि सौजन्यभाजने जनानुरागनिलये निर्मत्सरे वत्सले वत्सेस्मिन्
विश्वभराभारं चिरकालधार्यमाणमायैरनुमतः सन्लवतार्य विश्रान्तिसुखमनुभवितमभिलषामिति।

अथवा

सैषा मन्थराभिधान-पिशाचिकावेश-परवश-निजाशया पूर्व दण्डके वैजयन्तपुर वास्तव्य शम्बुरामुरसङ्गर-सङ्गत वेदनापनोदनार्थमात्मने वितीर्ण वराय दशरथाय वरद्वयं न्यवेदयत।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत्।

$$(2 \times 4 = 8)$$

ఎరడన్ను సందభసహిత వివరిసి.

Annotate any two of the following :

- 1) देवभूयं गताः सर्वे नः पूर्वपुरुषाः।
 - 2) एवंविधः कथमुदेति जनानुरागः।
 - 3) कैकेयी मामुपयमं नयतीति मन्ये।
 - 4) आबद्धवान् प्रतिसरं भगवान् वसिष्ठ।

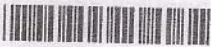
V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

$$(2 \times 2\frac{1}{2} = 5)$$

ಎರಡನ್ನೂ ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣೀ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any two :

- 1) नलचम्पू
 - 2) कैकेयी
 - 3) दशरथः
 - 4) चम्पूलक्षणम् ।

VI. अ) पञ्चानां वाक्यानां दोषान् परिहरत्।

$$(5 \times 1 = 5)$$

- 1) शिवः कैलासे अधिवसति।
 - 2) वरुणस्य स्वाहा।
 - 3) राजः भट्टं आदिशति।
 - 4) विनायकं नमः।
 - 5) कृष्णस्य परितः गोपिकाः सन्ति।
 - 6) बालकः चोराय बिभेति।
 - 7) अहं ग्रामं गच्छसि।
 - 8) पितुः सह पुत्रः नगरं गच्छति।

आ) पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत (पञ्चानामेव) :

(5×1=5)

- 1) यथा-त
 - 2) सर्वत्र
 - 3) पठतु
 - 4) अद्य
 - 5) आकाशे
 - 6) गन्तुं
 - 7) राजा
 - 8) आगत्य।

VII. संस्कृत भाषायाम् अनुवादत।

(1×5=5)

ಯಮునా నదియదడదమేలే ఒందు హళ్ళి ఇత్తు. అదరల్లి అగ్నిస్వామి ఎంబ బ్రాహ్మణావాసిస్తిద్దను. ఆతను వేదగళన్న చేస్తాగి కలితిద్దను. మందారపతి ఎంబ హసరుళ్ళ ఒబ్బ మగళు ఇద్దభు. ఒందు దిన కన్యాకుబ్బదింద మూవరు తరుణారు ఆ గ్రామశ్శే ఒందరు. అగ్నిస్వామియు ఆవరల్లి ఒబ్బనిగె తన్న మగళన్న కోట్టు వివాహ మాడలు ఇష్టపుటను.

There was a village on the bank of the river Yamuna. A brahmin by name Agniswami lived in it. He was an adept in Vedas. He had a daughter by name Mandaravati. One day three youths came to that village from Kanyakubja. Agniswami desired to offer his daughter to one of them in marriage.